

สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง

ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินในนาข้าว

นายวิจิต ชันช์แก้ว ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรปลูกพืชปุ๋ยสด ได้แก่ ปอเทือง ซึ่งเป็นพืชตระกูลถั่ว เมื่อโลกกลับจะปลดปล่อยธาตุอาหารโดยเฉพาะธาตุไนโตรเจนในปริมาณสูง เกษตรกรจึงนิยมในช่วงหลังการเก็บเกี่ยวข้าว หรือช่วงที่พักแปลงนา เพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหารให้กับดิน

วิธีการปลูกปอเทืองในนาข้าว ควรเริ่มปลูกปุ๋ยพืชสดในระยะต้นฤดูฝน ช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม โดยไถพรวนดิน แต่หากจะปลูกปอเทืองหลังการเก็บเกี่ยวข้าว ในขณะที่ดินยังมีความชื้นอยู่ ทำการไถพรวนดิน แล้วจึงหว่านเมล็ดปอเทือง ในอัตรา 3-5 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อต้นปอเทืองโตถึงระยะดอกตูม หรือประมาณ 45-50 วัน ให้โลกกลับแล้วปล่อยให้ย่อยสลายประมาณ 7-15 วัน หรือ 2 สัปดาห์ แล้วจึงดำเนินการปลูกข้าวได้ โดยปอเทืองจะให้เปอร์เซ็นต์ของไนโตรเจน, ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมคือ 1.98, 0.30 และ 2.41 ตามลำดับ

สำหรับประโยชน์ของปุ๋ยพืชสด มีดังนี้ 1.ช่วยเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน 2.ช่วยเพิ่มธาตุไนโตรเจนซึ่งเป็นธาตุอาหารหลักให้แก่พืช 3.ช่วยบำรุงและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน 4.ช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินและให้ดินอุ้มน้ำได้ดีขึ้น 5.ทำให้ดินร่วนซุย สะดวกในการเตรียมดินและไถพรวน 6.ช่วยในการปราบวัชพืชบางชนิดได้เป็นอย่างดี 7.กรดที่เกิดจากการผุพังของพืชสด จะช่วยละลายธาตุอาหารในดินให้แก่พืชได้มากยิ่งขึ้น 8.ช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี 9.ลดอัตราการสูญเสียนิวโตรเจนอันเกิดจากการชะล้าง และ 10.ช่วยเพิ่มผลผลิตของพืชให้สูงขึ้น

ปัจจุบันเกษตรกรหันมาปลูกปอเทืองมากขึ้น เนื่องจากสถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง ได้มีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการส่งเสริมให้หมอดินอาสา ดำเนินการปลูกปอเทือง ให้เป็นพื้นที่ศึกษาและต้นแบบในการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสภาพพื้นที่ที่ปลูกแล้วจึงนำเอาผลสำเร็จที่ได้ไปขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ เพราะการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด สามารถลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีได้ โดยเฉพาะปุ๋ยไนโตรเจน จึงทำให้ลดต้นทุนในการผลิตข้าวได้อีกทางหนึ่งอีกทั้งยังเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินอีกด้วย